

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Søg på en bog

Search

- [Kritik »](#)
- [Artikler »](#)
- [Podcasts »](#)

Nyhedsbrev:

Email

Tilmeld!

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

☺

Synes godt om 8 personer synes godt om dette. Opret en profil for at se, hvad dine venner synes godt om.

Gratis onlinelister fra kirker

Find let lister fra sognekirker i vores store samling. Prøv det gratis - nu!

MyHerit

Åbn

Af [Kasper Garnak Rasmussen](#) | 13. november 2020

Gammel vrede, genudgivet

Det fantastiske ved den antikke romerske litteratur er, at man selv på 2000 års afstand kan vade direkte ind i den. Sådan er det også med Juvenals satirer fra det 2. århundrede, som Harald Voetmann nyligt har oversat de første seks af, under titlen VREDEN SKRIVER DIGTET.

Det mest slående er ikke hvor fremmed, men hvor genkendelig antikkens Rom føles, når man læser Juvenal: Ludomani og boligspekulation, latterlige modefænomener, polemik om flydende kønsroller, livsstilssygdomme, indvandring, samt drømmen om det rolige liv på landet.

Bevares, det er selvfølgelig nødvendigt med et noteapparat, der forklarer, at den og den var en berømt gladiator eller en myrdet konsul, og at Venafrum var en syditaliensk by, berømt for sin olivenolie, men ellers er overraskende meget af bogens konfliktstof som taget ud af vores egen tid. Det er storbyvirkeligheden, dens larm, lyster og laster, og dens udmattende uendelige muligheder, der især er genkendelig.

Inden det hele bliver erklæret absolut moderne, skal det nævnes, at Juvenals satirer er verssatirer, og skrevet på heksametervers, dam-da-da-dam-da-da-dam-da-da kører det derudaf, men modsat den heroiske og højstemte episke digtning, som formen ellers primært forbindes med, er der her tale om absolut hverdagsligt, profant indhold, der støder sammen med den storladne form. Der er ikke noget, der er ophøjet her. Juvenals satirer er, som Voetmann skriver i sit i øvrigt oplysende og underholdende forord “smuds, sladder og slag under bælttestedet” leveret i susende fart.

Antikkens brokkehoved

Rømerrikets magt var på sit højeste da Juvenal skrev sine satirer, og han mente ikke, at det nogensinde ville blive overgået i dekadence:

”Har vi haft så mange laster som nu? Og har grådigheden

åbnet sin slughals så dybt nogensinde? Har terningespillet

været så stor en besættelse før? Nu smider man ikke

pungen på bordet, man slæber sit pengeskab med sig til kroen (...).”

At den overdådige livsstil har en pris, var de åbenbart også godt klar over. Her et lille afsnit om overspisning:

”(...) et afgrundsdybt svælg må han eje,

som ene mand sluger vildsvin – et dyr skabt til middagsselskaber!

Dog vil din straf falde prompte, når du smider kappen og træder

ind til dit bad, helt propfuld af påfugl, du knap har fordøjet:

Pludselig død er nu reglen og alderdom sjældent bevidnet”.

Al den brok kunne hurtigt blive en trættende affære, men i Voetmanns oversættelse kan jeg sagtens holde ud at lægge øre til den ene af Juvenals tirader efter den anden. Og der er åbenbart og gudskelov nok at brokke sig over i det dekadente Rom. Pilene rettes i første omgang mod al slags frås, uretfærdighed og grådighed, men det sker forholdsvis ofte, at harmen slår over i et temmeligt usagligt had mod snart sagt enhver gruppe i det romerske samfund. Alle vil kunne gnægge med, når det går ud over de brutale og de magtfulde, mens de fleste nok har sværere ved at se komikken i hans udfald mod kvinder, græske indvandrere og kvindagtige mænd. Når det alligevel er sjovt at læse, skyldes det, det komplet urimelige og overdrevne i angrebene.

Angrebene er så urimelige, at de bliver latterlige i sig selv. Men måske ikke på den måde Juvenal havde tænkt... og dog? Voetmann diskuterer i forordet, hvorvidt tekstens satire er dobbelt: Er det med vilje at fortælleren, med sit deformt urimelige had, portrætterer sig selv som en latterlig person? Har vi simpelthen at gøre med et ”progressivt ironisk metaværk”?

Juvenals satirer er på en gang fuldstændig aktuelle i deres tematik og samtidig larmende malplacerede. De behandler en række velkendte problemstillinger og fænomener, men på en aldeles urimelig og politisk ukorrekt måde.

Hvis man efter endt læsning har fået nok af Juvenals brok, men gerne vil læse mere romersk litteratur, kan jeg anbefale de geniale kærlighedsdigte af Catul, Ovid, Propertius, Tibull og Sulpicia – sidstnævnte også for nyligt og veloplagt oversat af

Voetmann. Og har man omvendt fået blod på brokketanden kan man fortsætte med Voetmanns oversættelse af Petronius' satiriske roman SATYRICON, et amokløb igennem Italien i det første århundrede.

Vreden skriver digtet er en del af Babelserien, som er forlaget Basilisks serie for oversat litteratur. En serie jeg vil anbefale enhver, der holder af bemærkelsesværdig og mærkværdig litteratur, at gå på opdagelse i. Vogt dig dog for BREV TIL MIN HUSTRU af Pentti Saarikoski, som er dræbende kedelig, og nær havde taget livet af en ellers meget progressiv bogklub.

Til slut et citat, der er lige så aktuelt som da Juvenals satirer udkom, og som yder et sjældent positivt modbillede til det slidsomme liv i byen:

"Hvis du kan bære at undvære væddeløb, koster en herlig

villa i Sora, i Frusino, i Fabrateria ikke

mere end årslejen for dit formørkede hummer i byen.

Her er en nysselig have, en brønd, hvor man ikke behøver

reb til at trække sit vand op og stænke på tørstende spirer.

Her kan du lære at elske din hakke og ene mand dyrke

mad nok til hundrede følgere af Pythagoras' lære.

At være herre et sted, selv en afkrog, er immervæk noget,

selv hvis man kun bliver magthaver over et eneste firben".

Om skribenten: Kasper Garnak Rasmussen er cand.mag. i Dansk og Historie og bibliotekar på Smørum Bibliotek.

- Forfatter: Juvenal
- Illustrator: Ivan Micic
- Titel: Vreden skriver digtet
- Oversat af: Harald Voetmann
- Forord af: Harald Voetmann
- Sider: 105
- Pris: 200
- Forlag: Basilisk
- ISBN: 9788793077751

Nyeste anmeldelser i kategorierne

Læs også